

Poludnica

Horúčavy trvali už niekoľko dní, ale jej sa všetky zlievali dokopy, ako roztápajúce sa farby. Každý ďalší deň bol rovnaký ako ten predchádzajúci a ani presne nevedela, či je ešte stále pomalý, nekonečný júl, alebo už začal august a leto je, vďaka bohu, na svojom konci. V aute bolo ešte teplejšie ako vonku a zakaždým, keď sa prebudila na rozhorúčenom zadnom sedadle, pýtala sa samej seba, prečo s tým výletom vôbec súhlasila.

„Potrebuješ vypadnúť z domu,“ povedala Sofia v deň, keď jej všetky tri zaklopali na dvere, zbalené a pripravené, so širokými úsmevmi na perách, neberúc nie ako odpoveď (aspoň si myslela, že to povedala, pretože všetky jej spomienky boli zahmlené, zahalené vibrujúcim vzduchom, aký sa dvíha z asfaltových ciest za horúceho dňa). „Potrebuješ vypadnúť z domu, pretože toto je naše posledné leto pred výškou, pretože vonku je krásne a musíš si trochu užiť život.“

Ale musela to mať popletené, pretože občas si to pamätala inak; v niektorých jej spomienkach Sofia povedala niečo iné. V niektorých povedala pravdu. „Prišli sme po teba, pretože mi volali tvoji rodičia s tým, že spíš viac ako je zdravé a nikdy sa neusmievaš. Pretože máš pod očami kruhy a oni majú stále pred očami obraz, ako ťa pred pár mesiacmi našli vo vani s podrezanými žilami a boja sa, že sa strácaš.“

Pokiaľ vedela, nemierili nikam, ale všetky sa správali tak, akoby mali nejaký cieľ, destináciu, o ktorej jej nepovedali, pretože to malo byť prekvapenie. Ale ona poznala pravdu; v skutočnosti chceli len jazdiť po krajine dovtedy, kým nebudú mať pocit, že je v poriadku, že ju zázračne vyliečili a bude taká, ako predtým. Ale to sa nestane, pretože svet nie je film, život nie je ľahký a neexistujú nijaké šťastné konce.

Páľavy ich zastihli na druhý deň ráno.

Keď sa zobudila, stáli na pumpe. Slnko neľútostne pražilo a keď sa pozrela z okna, videla v diaľke hory plávajúce na modrej oblohe. Zívla.

„Ako sa cítiš?“ ozvala sa Sofia zo sedadla vodiča. Dlhé, plavé vlasy mala zapletené do dvoch vrkočov po stranách hlavy, presne tak, ako ich nosila, keď boli

malé. Tvár mala červenú, spálenú od slnka. Vedela, že keby bola bližšie, videla by pehy, ktoré sa jej vyhodili každé leto.

Venovala jej bezvýrazný pohľad, ale bolelo ju to, tak sa radšej zadívala z okna, hoci ju oslepovalo slnko. Bolo to ale lepšie ako pozeráť Sofii do tváre. „Nijako,“ odpovedala a zatvorila oči. Chcela znova zaspať. V horúčave ju začínali svrbieť zápästia.

Ale Sofia sa nevzdávala. „Nikola a Zuzana šli nakúpiť nejaké jedlo. Povedala som im, aby ti vzali ovocie. Ja som práve dotankovala.“

„Tento výlet nemá zmysel, uvedomuješ si to?“

Sofia pokrčila plecami. „Musí mať všetko nejaký zmysel?“

Prinútila sa pozrieť jej do očí. „Čas, ktorý máme, je obmedzený. Keď sa už od nás očakáva, že s ním budeme niečo robiť, nech to má aspoň zmysel.“

V tom momente sa z obchodu na pumpe vrátili Nikola so Zuzanou a auto je odrazu plné ich vravy, smiechu a života.

Cíti sa stiesnena.

Niekedy sa pristihne pri tom, že si pritláča dva prsty na zápästie pravej ruky a so zatvorenými očami sa sústreďí na svoj tep. Počíta každý úder srdca, ktoré už celé roky bije ako splašený vták v kletke a ona ho nedokáže zastaviť, nech robí čokoľvek.

Stodvadsaťjeden. Stodvadsaťdva.

Občas bije tak silno, až sa z toho trasie.

Stodvadsaťtri. Stodvadsaťštyri.

Ako je možné, že je ešte stále nažive?

Vedľa nej sedí Sofia a keď uvidí, čo robí, opatrne siahne po jej ruke a stisne ju. Srdce jej začne biť ešte silnejšie a ona si spomenie na moment, kedy sa ho pokúsila zastaviť.

V aute je horúco ako v peci a počas momentov, keď sa prebudí si všimne, že nálada začína viaznuť. Panuje tam napätie takmer také husté ako teplý vzduch vonku.

Nikola a Zuzana sa hádajú o politike. Šoféruje Sofia a zvieria volant tak silno, až má biele hánky.

„Raz som sa prechádzala po meste,” hovorí Nikola, „a boli tam Kotlebovi ľudia. Jeden z nich mi začal strkať pod nos nálepky s tým ich zdegenerovaným dvojkrížom, so slovami *na stráž!* a viete, čo som urobila?”

„Prosím, nikdy nám to nepovedz,” zamrmle si popod nos, ale zdá sa, že ju nikto nezačuje, pretože Nikola pokračuje.

„Vzala som si ju od neho. Vzala som si ju od neho a potom...potom som sa mu pozrela do očí a pomaly som ju roztrhala.”

Sofia na ňu vrhne krátky pohľad v spätnom zrkadle. „Bože,” povie, šokovane. „Mohli ťa zmlátiť.”

„Nie, skôr by do nej hodili dlažobnú kocku,” namietne Zuzana so smiechom a otvorí si ďalší balík čipsov. Pod nohami sa im váľajú už najmenej štyri obaly.

„To nie sú veci, z ktorých by si mal človek robiť srandu,” odsekne Nikola podráždene a vytrhne jej vrečko z ruky.

Zuzana prevráti očami. „Je to banda hlupákov, ktorých spoločné IQ je 88. Vo voľnom čase si robia koláže v Skicári. Som si istá, že sa ich netreba obávať.”

Nikola nadvihne obočie. „To isté si kedysi mysleli aj o Hitlerovi.”

Sofia si povzdychne, ale nepovie nič.

Prechádzajú cez ľudoprázdné mesto s vyprahnutou pôdou a popraskanou cestou. Jediný človek, ktorý prechádza po chodníku je starý muž a aj ten podľa nej vyzerá, akoby už bol mŕtvy. Na moment sa jej zamarí, že nápisy ZATVORENÉ im v skutočnosti oznamujú ZAHYNIETE. Zdá sa jej to zvláštne a tak to radšej nespomenie.

Nikola so Zuzanou začali preberať Severnú Kóreu. Nevie sa dočkať, kedy znova zaspí.

Je večer a im sa takmer zdá, že vzduch sa ochladil. Sofia odstavila auto na kraji cesty pri nejakom lese. Sedia na kapote a pozerajú na tmavnúcu oblohu a vychádzajúce hviezdy.

Nikola sa jej spýta, prečo stále spí a ona pre ňu nemá nijakú odpoveď.

Ráno opäť vyrazia na cestu a tentoraz je so šoférováním rada na nej. Sofia drieme v sedadle vedľa nej, Nikola a Zuzana spia vzadu. Pred ňou ležia nekonečné pláne, pasienky a polia, za ktorými sa týčia hory. Na moment jej napadne, aké by to bolo, keby bola voľná, skutočne voľná a mohla sa na scénu pred sebou pozrieť so srdcom ľahkým ako vánok, bez ťaživých myšlienok, ktoré jej drvia hrud'. Aké by to bolo, keby bola skutočne nažive a mohla sa pozrieť na svet okolo seba bez strachu a úzkosti.

Aké by to bolo, keby sa mohla jednoducho zobrať, prejsť cez zakvitnuté lúky, na ktorých voňajú kamilky a zmiznúť medzi stromami, zmiznúť v chladnej tóni lesa.

Zahľadí sa na horizont a napadne jej, že za ním môže byť čokoľvek. Možno aj zajtrajšok, pre ktorý sa oplatí žiť.

Pohľad na zakrvavený kožušok pred ňou ju privedie späť do reality. Prudko zastaví uprostred prázdnej cesty a vystúpi z auta.

Niekoľko minút nehybne stojí nad mačacou mŕtvolkou, mlčky, bez slova a chvíľu nič necíti, akoby odrazu nebola sama sebou, akoby nebola vo svojom tele a jej pocity patrili niekomu inému.

Okamih ale pomíne a ona zrazu klesne na kolená a horko zaplače.

Mačka má otvorené oči a začínajú sa na ňu zlietať muchy. Trasúcou sa rukou nežne pohladí ryšavú srst'.

Jej plač čoskoro prebudí dievčatá v aute a odrazu vedľa nej stojí Sofia a pýta sa jej, či je v poriadku. Len pokrúti hlavou a ukáže na mačku. „Pozri,“ dostane so seba medzi vzlykmi. „Pozri na jej brucho. Mala mačiatka. Čo s nimi teraz bude? Kto sa o ne postará?“ Už nedokáže prestať plakať, celá sa trasie. Niekoľko ju objíma a ona cez slzy uvidí kadere dlhých blond vlasov. Sofia. Zhlboka sa nadýchne a snaží sa upokojiť, ale nejde to.

Už neplače len kvôli mrvej mačke, ktorú niekto zrazil a nechal uprostred cesty, neplače kvôli jej mačiatkam, ktoré teraz možno umrú tiež, bez matky, ktorá by sa o ne postarala. Plače kvôli celému svetu; plače kvôli tým, ktorých nechajú len tak umrieť na ulici, pretože sú menej ako ostatní, plače kvôli tým, kvôli ktorým nemá kto zaplakať. Plače kvôli sebe. Plače pre všetko to, čo bolo a to, čo mohlo byť.

Sofia ju po celý čas pevne drží, hladká ju po vlasoch a niečo jej šepká do ucha. Nerozumie jej slovám, ale keď ju vezme späť do auta a posadí na zadné sedadlo, neprotestuje.

Boli časy, kedy sa cítila silná a obrovská ako Titan a mala pocit, že ju nikto nikdy neporazí. Boli časy, kedy si myslela, že môže vyletieť až k slnku a nespadať do mora.

Kedysi pohrdala tými, ktorí si vybrali ľahkú cestu von, pohrdala nimi za to, že sa vzdali tak ľahko a neskúsili bojovať. Vinila ich za ich vlastné nešťastie a nechápala, prečo stoja v tieni a nevkróčia do slnka.

Ale potom ju slnko popálilo a ona predsa len spadla do ľadových vln a tie ju zobudili. A ona si uvedomila, že nikdy nebude väčšia ako život a že jej nebolo súdené, aby lietala ako vtáci.

Teraz sa cítila slabá a malá a skláňala sa ako steblo vo vetre. Odrazu chápala tých, čo si vybrali ľahšiu cestu von. Bola unavená a hovorila si: *Načo zbytočne trpieť!*

XXX

Boli na ceste už druhý týždeň, keď si uvedomili, že sú uprostred ničoho. Poplátaná asfaltka sa zmenila na úzku, hrboľatú prašnú cestu a boli to už celé kilometre, čo naposledy uvideli nejaké stopy civilizácie.

„Tak,“ začala Sofia, keď náhle zastavila auto pri obrovskej lúke a vystúpila. „Sme na mieste.“

„Na mieste?“ zakvílila Zuzana, keď vystúpila za ňou. Zacláňala si oči pred prudkým slnkom a obzerala sa okolo seba. „Ale veď sme sa stratili!“

„A práve preto sme na mieste,“ nástojila na svojom Sofia a otočila sa späť k autu. „Eva,“ povedala a natiahla ruku. „Pod.“ Prijala ju.

Krajina pred nimi vyzerala ako z iného sveta a keď ich Sofia zaviedla do stredu lúky, začala na ne doliehať únava. Teplý vánok ohýbal vysoké steblá trávy a všade okolo nich cvrlikali cvrčky.

Zuzana klesla do trávy ako prvá. „Je takmer poludnie,“ vyhlásila. „Dostaneme rakovinu kože. A pravdepodobne je to tu plné kliešťov, ale v tomto momente je mi to už všetko úplne jedno.“ Nikola sa k nej bez slova pridala a o chvíľu už obe spali, ukolísané poludňajším slnkom.

Sofia opäť podala Eve ruku. „Podme ďalej,“ vyzvala ju a ona poslúchla. Zaviedla ich na kraj lúky, kde si sadli ku skupinke bielych, machom obrastených skál. Za chrbtom mali les, nad hlavou slnko a pred sebou šírú krajinu.

Eva zatvorila oči a nastavila tvár slnku, dúfajúc, že jeho lúče odoženú chlad, ktorý sa usadil v jej vnútri.

„Príde búrka,” povedala zrazu Sofia a Eva otvorila oči. Kývla hlavou k severnému horizontu, nad ktorým sa zbíehali ťažké, tmavosivé mraky.

„Nepríde,” pokrútila hlavou Eva. „Obíde nás.”

„Čakáme na dážď už takmer dva týždne,” namietla Sofia. „Je čas.”

„Je to ako *Čakanie na Godota*,” vyhlásila Eva. „Celý ľudský život nie je nič iné, len nekonečné *Čakanie na Godota*.”

Sofia odtrhla pohľad od horizontu a pozrela na Evu. „Tú hru som nikdy nemala rada,” priznala sa. „Nikdy som jej neporozumela. Nikdy som nechápala, prečo sa považuje za umenie. Podľa mňa nedáva zmysel.”

Eva sa na ňu vrhla dlhý, skúmavý pohľad a po prvý krát za celý ich výlet, *po prvý krát za celé mesiace*, sa jej pozrela do očí. „Buď šťastná, že si to nepochopila. Buď šťastná, že ti nedáva zmysel.”

„Godota som si ale vždy predstavovala ako niečo strašné,” poznamenala Sofia. „Predstavovala som si ho ako nejaké monštrum, ako Slendermana alebo niečo podobné a nechápala som, prečo na neho čakajú. Prečo ho potrebujú.”

„Čakali na neho, pretože verili, že môže zmeniť ich životy k lepšiemu,” odvetila Eva s pohľadom upretým do diaľky. „Verili, že stačí slovo a zachráni ich. A on nikdy neprišiel. Na konci každého dňa im odkázal, že možno príde zajtra.”

„Takmer ako Boh,” poznamenala Sofia a Eva pokrčila plecami.

„Možno áno,” povedala. „A možno nie. Možno tá hra nemá nijaký hlbší význam, presne ako celý tento svet a my zo seba len robíme hlupákov, keď sa snažíme nájsť skryté posolstvo tam, kde nijaké nie je. A možno celé to čakanie symbolizuje nekonečné čakanie nás samotných. Ľudstvo neustále na niečo čaká a nikdy sa z toho nepoučíme. Čakanie na príležitosť. Čakanie na lepší zajtrajšok. Ale nič z toho nikdy nepríde a niektorých z nás to čakanie prestane baviť.” Uvedomila si, že po lícach jej tečú slzy a Sofia na ňu znepokojene pozerá.

„Občas nás to čakanie prestane baviť, pretože si uvedomíme, že tam vonku nie je nijaký Godot, a ak aj je, tak nikdy nepríde, pretože sme mu úplne ukradnutí. Celému Vesmíru sme úplne ukradnutí a je mu úplne jedno, či žijeme alebo umrieme, či vedíme nekonečné, nezmyselné rozhovory o ničom, alebo sa radšej zavesíme na strom a v pokoji to vzdáme....”

Sofia ju chytila za zápästie a prstom jemne prešla po hrboľatej línií, ktorá ním prechádzala. „To preto...?“ opýtala sa.

Eva zvesila hlavu. „Ak tam vonku predsa len je nejaký Boh, tak som stratila možnosť uvidieť jeho tvár. Ak existuje nejaké nebo, stratila som možnosť do neho vstúpiť.“

Sofia jej položila ruku na plece. „Ale ty si predsa stále tu.“

Eva sa trpko zasmiala. „Myslíš, že je v tom nejaký rozdiel?“

„Myslím si, že Boh by nikdy neodsúdil človeka len preto, že trpel a už to dlhšie nedokázal zniesť. Okrem toho, Boh má byť láskavý a milujúci otec. Odpúšťajúci.“ Sofia pozrela k nebu, žmúriac oproti poludňajšiemu slnku. „Ak je skutočne tam hore, myslím si, že nepošle človeka do pekla len kvôli tomu, že pochybil.“

Chvíľu sedeli bez slova, pozerali na krajinu pred sebou. Na oblohu a zem, dve časti jedného celku rozdelené horizontom. Tmavé oblaky, na ktoré predtým ukázala Sofia napredovali smerom k nim a bolo ich stále viac a viac. Vietor začínal byť chladnejší a trávu ohýbal čoraz nižšie k zemi.

„Dnes to nevyzerá na márne čakanie,“ povedala Sofia a stisla Evinu ruku. Ešte stále ju držala. Eva dúfala, že ju v najbližšej dobe ani nepustí.

Oblohu pretne blesk a kdesi v diaľke zahrmí. Vzduch zrazu vonia inak a aj Eva si uvedomí, že sa jej dýcha o čosi ľahšie. Keď Sofia pootočí hlavu a pozrie na ňu, cíti, ako sa jej kútiky úst vykrútia dohora.

Má pocit, že sa neusmiala už celé veky.

Keď tmavé mraky celkom pokryjú oblohu a na zem začnú dopadať prvé kvapky, Sofia vyvráti hlavu dohora a vyplazí jazyk, nechá ich, aby jej dopadali priamo do úst.

Vietor už dávno nie je teplý a chorý, ako po uplynulých dňoch; je silný a rázny. Eva mu nastaví tvár. Je to vietor, ktorý prináša búrku a zmenu.

Sofia vstane a podá Eve ruku, aby jej pomohla na nohy. Spoločne vykročia k Zuzane a Nikole, ktoré ešte stále spia, nevedomujúc si príchod búrky.

„Chytila vás Poludnica,“ smeje sa im Sofia, keď sa zobudia, zmätené a spálené od slnka. Spoločne sa dostanú k autu ešte predtým, než sa spustí lejak.

„Myslím, že je načas, aby sme sa vrátili,“ povie, keď nasadnú do auta a Eva si uvedomí, že ju stále drží za ruku. Súhlasí.